

Dům rodný Tomáše Pešiny z Čechorodu, Počátky

Popis:

Dům byl po velkém požáru v roce 1821, stejně jako většina ostatních domů na náměstí, barokně přestavěn. Kolemjdoucí může zaujmout erby pánů z Hradce (rodovým a aliančním) a pamětní deskou, která prozrazuje, že v tomto domě se roku 1629 narodil „dějepisec vlastenecký a rodák počátecký, Tomáš Pěšina z Čechorodu“.

Podrobný popis:

V minulosti byl tento dům i sídlem zdejší radnice. Pozdější stavební úpravy mu daly klasicistní fasádu doplněnou v 1. polovině 20. století štukovými ozdobami zcela zjevně inspirovanými kubismem a rondokubismem.

Katolické rodinné prostředí Tomáše Pěšinu ovlivnilo natolik, že studoval v Jindřichově Hradci na jezuitském gymnáziu a později v Praze teologii a filozofii. Na kněze pak byl vysvěcen roku 1654. Jeho kroky po studiích vedly do Kostelce nad Orlicí, kde působil jako kaplan a později i děkan. Jeho zájem o historii se projevil již v této době, když napsal svou první historickou práci o vzniku a vývoji křesťanství v Čechách. Ta se nám bohužel nedochovala, na rozdíl od pozdějšího rozsáhlého díla Moravopis. Materiál k tomuto dílu začal sbírat v Litomyšli, kde působil od roku 1657 jako děkan. Ke psaní používal češtinu, což bylo na tehdejší dobu pro tvorbu vědeckých prací neobvyklé.

Latinsky napsal pozdější spisek Ucalegon, ve kterém řeší tureckou otázku: líčí dějiny tureckých výbojů vůči Evropě, jejich nebezpečí a nutnost sjednotit evropské národy proti této hrozbě. Díky tomuto spisu se stal oblíbeným mezi prostými lidmi i u dvora a později získal i šlechtický erb a vlastenecký přídomek „z Čechorodu“. Za svůj život byl oceněn i dalšími tituly a úřady – stal se historiografem moravským, čestným kanovníkem litoměřickým a vyšehradským a roku 1666 kanovníkem metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze. O čtyři roky později získal dokonce pozice generálního vikáře, kapitulního děkana a císařského rady.

Přesto však pokračoval ve své historiografické činnosti. Jeho nejvýznamnějším dílem jsou dějiny válek a nepokojů na Moravě s názvem Mars Moravicus. Psal je latinsky a rozdělil na několik dílů – roku 1678 vyšel tiskem první díl, končící rokem 1526. Druhý díl zůstal bohužel pouze v rukopise.

Jeho význam nespočívá ani tak v rozsahu jeho literárních děl jako spíš v jeho nadšení pro český národ i jazyk a jeho neúnavné prosazování v tehdejší latinské společnosti.

Region: Pelhřimovsko

Město: Počátky

URL:

Zpřístupnění: nepřístupné

Bezbariérový přístup: nedefinováno

GPS: 49°15'35.989"N, 15°14'27.431"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.2599969,15.2409531&z=12>

Obrázky:

